

Com promoure iniciatives econòmiques sostenibles?

Dissabte 29 de novembre de 2008/ de 10 a 14h/
Rectoria de Cartellà

Resum i conclusions, v2

organitza:

col·laboren:

Presentació

Aquest workshop està organitzat pel Centre per a la Sostenibilitat Territorial cercar una estratègia per la promoció de les Iniciatives Econòmiques Territorialment Sostenibles.

El CST té per missió ser un lobby d'ens socials, acadèmics i econòmics per la Sostenibilitat. Per aconseguir-ho té per objectiu observar, educar i actuar per la nova cultura del territori. Des del 2006 ha impulsat especialment l'Observatori per la Sostenibilitat de les Comarques Gironines i l'Escola del Territori. Aquest any per actuar s'impulsaran els Cercles per la Sostenibilitat Territorial.

És urgent per la consecució de canvis reals en el món generar una nova economia.

Objectiu

Cercar una estratègia per la promoció de IETS a les comarques gironines.

Destinataris

El workshop va reunir 30 empresaris i emprenedors interessats en iniciatives sostenibles

Programa

09:30 Recepció dels participants. Visita a la seu del Centre per la Sostenibilitat Territorial.
10:00 Presentació del programa IETS.
10:30 Workshop. Grups de treball i presentacions simultànies.
12:30 Aportacions dels grups per una estratègia de promoció de les IETS a les comarques gironines.
14:00 Dinar

Taules de Treball

Es van constituir tres taules de treball:

1. Economia sostenible.
2. Cooperatives d'habitatge
3. Menjadors escolars ecològics

Més coneixement i més contactes, conclusions del taller de les Iniciatives Econòmiques Territorialment Sostenibles

Conèixer les empreses del territori que treballen per la Nova Cultura del Territori i crear xarxes entre elles és una de les principals conclusions del taller "Com promoure les Iniciatives Econòmiques Sostenibles?" que es va celebrar el dissabte 29 de novembre a la Rectoria de Cartellà. Organitzat pel Centre per a la Sostenibilitat Territorial, el taller va durar tot el matí i va comptar amb unes trenta persones que es van organitzar en tres taules de treball: economia sostenible, cooperatives d'habitatge i menjadors escolars ecològics.

De la taula d'economia sostenible es va prioritzar recollir dades per a conèixer les empreses del territori, aquelles que tenen segells ecològics i que són alternatives i locals. L'objectiu a mig termini és compartir experiències associatives i compartir informació, mitjans. Un exemple és "Món Empordà", el mercat setmanal de productes i serveis locals, ecològics i de qualitat que comença aquest dissabte 6 de desembre a Rupià. Es va demanar al CST que col·laborés amb la tasca de difondre aquestes experiències i que oferís formació a les empreses.

A la taula de cooperatives d'habitatge es va exposar l'exemple de Sostre Cívic, una associació sense ànim de lucre que promou i duu a terme un nou model no especulatiu d'accés a l'habitatge basat en el model Andel de cooperatives de cessió d'ús. Aquest model fa més de 90 anys que funciona als països escandinaus i consisteix en un sistema de cooperatives on els membres participen i gaudeixen d'un dret d'ús indefinit de l'habitatge però la propietat recau sempre en mans de la cooperativa. De la taula va sorgir la proposta de constitució d'un grup cooperatiu entre el CST i Sostre Cívic per a investigar i difondre aquest model.

La propera posada en marxa del projecte DINA'M de dinamització de menjadors escolars ecològics va ser el centre d'atenció de la taula de menjadors escolars ecològics, que va reunir representants de ramaders, pagesos, fundacions, associació d'AMPES, consumidors de productes ecològics i educadors ambientals.

Es va considerar clau sensibilitzar les escoles i els agents implicats per tal d'anar ampliant l'abast del projecte i també crear una Central de Compres per tal de gestionar d'una manera eficient i eficaç la compravenda dels productes alimentaris ecològics.

Pel que fa a la dinamització de la producció agrària ecològica local, es va proposar assessorar les explotacions agràries actuals i potencials per tal de crear una xarxa de productors sostenible capaç, a mig termini, de subministrar la demanda de les escoles. També es va posar sobre la taula la creació d'una xarxa apta per la formació de joves en tècniques d'agricultura ecològica.

El Centre per a la Sostenibilitat Territorial aposta per una altra cultura empresarial i per una "nova economia del territori". El CST vol impulsar una xarxa d'Iniciatives Econòmiques Territorialment Sostenibles (IETS), és a dir, de propostes empresarials i econòmiques, locals i sostenibles que generin la vida econòmica que requereix la Nova Cultura del Territori.

Nota de premsa enviada el 4 de desembre de 2008 als mitjans de comunicació

Resums complerts de cada taula

1. TAULA DE D'ECONOMIA SOSTENIBLE

Presentació dels assistents i explicació per part de Raül Valls i Xavier Masó dels plantejaments del CST i del que pot significar observar, educar i actuar a l'hora d'oferir eines realment útils per a aquelles empreses que es puguin considerar iniciatives territorialment sostenibles.

En l'aspecte de l'**observació** es va parlar de seguir un criteri molt obert. Intentar arribar a tot tipus d'empreses. Pot ser que no calgui ni tan sols que les empreses siguin "eco" o alternatives. Prioritzar empreses ben gestionades i amb certa voluntat i capacitat de canvi. Disposades a replantejar-se coses.

Hi ha una feina prioritària de recollir dades per a conèixer les empreses del territori. La idea a mig termini és la de compartir experiències associatives. Petites xarxes relacionades amb altres més grans. No

monopolitzar informació. Crear sinèrgies respectuoses sense grans plantejaments: fer camí junts, passos petits però clars.

Veure les experiències que ja hi ha de compartir. Sobretot empreses del mateix sector que comparteixen mitjans, informació, productes a millor preu... Es va parlar de l'experiència "Món Empordà". De restaurants Km. 0 (amb productes pròxims). De xarxes d'empreses d'educació ambiental...

Empreses que ja volen però falten coneixements i mitjans. Definir alguns criteris de selecció. Per exemple potser no cal de moment ser totalment ecològic però sí més natural... Això es podria fer enviant un petit qüestionari amb algunes preguntes. Per ex.: Estaries disposat...? Preguntes que sacsegin una mica. Trencar dobles morals...

El CST pot ajudar molt en l'aspecte de difusió. Per exemple posar a la pàgina Web experiències reals tipus vivendes alternatives o altres...

Molt important la **formació**. Es va parlar de l'experiència d'Economia Associativa. El seminari del mes d'abril i el que es farà a finals de gener. Algunes empreses que ja han començat a trobar-se per a compartir les dades comptables i ajudar-se a ser més conscients de la seva situació econòmica...

Les empreses necessiten molta formació. Es va parlar de cursos de comptabilitat i del que ja està fent el CST amb el programa de formació "Fet a mida"... L'important és que siguin les mateixes empreses que puguin demanar el què, el com, el quan... necessiten aquesta formació. També detectar febleses per a fer-ne oportunitats com pot ser l'excés de `maquinària en moltes zones de pagès. L'important és que s'arribin a detectar necessitats molt concretes.

Finalment es va veure la necessitat de donar a conèixer el treball que ja fa el CST. Qui hi pot participar i què pot oferir. Alguns empresaris de l'Alt Empordà es varen oferir per a ser un punt de contacte en aquella comarca.

2. TAULA DE COOPERATIVES D'HABITATGE:

Van assistir 8 persones a la taula de cooperatives, dels quals tres estaven en procés de creació d'un projecte de cooperatives de vivendes amb cessió d'ús, un altre persona formava part d'una formació política amb veu dins d'un ajuntament, un altre ja treballa en actiu en una cooperativa gestora de vivendes de cessió d'ús, Sostre Cívic, i la resta eren participants interessats en el tema.

En Raül de SostreCívic va explicar el model ANDEL (vegeu presentació fitxer adjunt).

Notes interessants:

- o L'ús de la vivenda pot passar a descendents. S'ha d'incloure en els Estatuts de l'ecoveïnat: transferència a descendents amb opció preferencial de la cessió d'ús. Aquests no paguen entrada i segueixen pagant el lloguer.
- o El dret de superfície públic és de màxim 99 anys.
- o Entre cooperativa i Ajuntament es pot fer un pacte de concessió regulat pel Dret Administratiu, que és el Dret Civil fet a mida per les administracions.

- o POUM té una durada de 12 anys
- o Si es fa en sòl públic, el lloguer oscil·la entre 300-400€
- o Si es fa en sòl privat, el lloguer oscil·la entre 900-1000€

Sobre les Cooperatives d'Habitatge:

- o Es tracta d'un cooperativisme de gestió
- o No es dissol mai
- o Valors de cooperativa
- o Propietat comunitària
- o Els cooperativistes/usuaris tenen una cessió d'ús i paguen un lloguer tou
- o La cessió d'ús es regeix pel Dret Civil i els acords de la Cooperativa (Estatuts)
- o Principis de la Cooperativa d'Habitatge:
 - § L'habitatge és de qui l'usa
 - § Tornar el que s'ha donat
 - § Dret a un habitatge de qualitat i saludable
 - § Practicar els valors del cooperativisme.
- o Només les cooperatives sense ànim de lucre poden triar la seva llista d'usuaris

Es parla sobre crear un grup de cooperatives comuns per tenir força davant els bancs i l'administració.

Sobre la recerca del sòl:

- o Crear ara la Cooperativa per poder accedir al sòl mitjançant subhasta o promoció, Incasol..
- o La única via que hi ha per accedir a un terreny "bo-bonic-barat" (Incasol) és que la Federació de Cooperatives d'Habitatges reconegui l'entitat com a promotor social. Per ser promotor social, s'ha de crear un grup cooperatiu sense ànim de lucre (SostreCívic) i passar a ser cooperativa de segon grau. Però, en aquest cas, les cooperatives de primer grau que formen part del grup cooperatiu, passen a ser fases del grup i ja no es regeixen pels seus propis Estatuts, sinó que es regiran pels Estatuts del grup cooperatiu.
- o Oferir a l'Ajuntament un projecte educatiu i habitatges oficials en un altre lloc a canvi de sòl públic??

Pla de treball. DAFO (Debilitats-Amenaces-Fortaleses-Oportunitats):

- o Debilitats internes:
 - § Cultura de propietat. Canviar aquesta mentalitat a una mentalitat de no-propietat, només ús.
 - § Lloguer tota la vida
 - § Sòl privat té un cost molt alt
- o Amenaces externes:

- § Especulació del sòl
- § Preus alts
- § Política tancada
- § Finançament
- § Federació de Cooperatives de Cessió d'Ús (acords, Estatuts)
- o Fortaleses internes:
 - § Vida en comunitat, valors comuns (ecologia, pedagogia...)
 - § Valors de cooperativisme
 - § Viure amb lloguer tou de forma indefinida
- o Oportunitats externes (actuació)
 - § Crisi econòmica
 - § Crear espais per compartir, crear xarxes d'intercanvi entre cooperatives/SostreCívica
 - § Grup de Cooperatives- fases

La única via que hi ha per accedir a un terreny "bo-bonic-barat" (Incasol) és que la Federació de Cooperatives d'Habitatges reconegui l'entitat com a promotor social. Per ser promotor social, s'ha de crear un grup cooperatiu sense ànim de lucre (SostreCívica) i passar a ser cooperativa de segon grau. Però, en aquest cas, les cooperatives de primer grau que formen part del grup cooperatiu, passen a ser fases del grup i ja no es regeixen pels seus propis Estatuts, sinó que es regiran pels Estatuts del grup cooperatiu.

Per tenir el vist i plau de la Federació, s'ha de formar part de ella, o crear una Federació pròpia. Sostre Cívica es membre de la única Federació que hi ha ara. Possibilitats:

1. Es pot crear una Federació de Cooperatives d' habitatge de cessió d' us, però cal 15 cooperatives. IMPOSSIBLE de moment.
2. Es pot crear un grup cooperatiu. Només cal una cooperativa (SostreCívica) i un altre entitat sense ànim de lucre. Com Sostre Cívica ja està dins la Federació, crear grup cooperatiu amb ells facilitarà aquest reconeixement si ho necessitéssim.
3. Es pot formar part de SostreCívica com a fase. Això vol dir que seriem també SostreCívica tot i que hi ha una independència a la forma de autoregulació de les fases. Però seriem com a entitat jurídica Sostre Cívica i tindriem els seus estatuts.
4. Es pot crear una cooperativa de segon grau. Cal tres cooperatives. Si una de elles es Sostre Cívica, també ja tenim un peu a dins de la Federació.

CONCLUSIONS

1. Proposta de constitució d'un grup cooperatiu entre CST i Sostre Cívica per investigar i difondre el model de les cooperatives d'habitatge en cessió d'ús.
2. Proposta de crear un espai obert de aportacions sobre el tema amb periodicitat. Aquest espai podria ser acollit pel grup cooperatiu.

3. TAULA DE MENJADORS ESCOLARS ECOLÒGICS

La taula es va revolucionar perquè dos dies abans van confirmar la concessió d'un ajut al projecte DINA'M de dinamització de menjadors escolars ecològics, presentat per DINAMIS, la Central Gironina de Productes Ecològics i la Fundació Onyar-La Selva.

Dos representants de la Central Gironina de Productes Ecològics, una associació d'AMPES per gestionar menjadors escolars. Expliquen com està el procés de posada en marxa de la central, i les motivacions i dificultats que s'han trobat.

Hi ha present un representant d'una empresa informàtica dedicada a gestió agrària, un representant d'una escola a la garrotxa, una representant de la Cooperativa El Rebost i la Taula d'Alimentació Ecològica, la presidenta de l'Associació de Ramaders ecològics de Girona, el president i el vicepresident dels Pagesos ecològics de Girona i dos representants de Dinamis que presenten el projecte de dinamització de menjadors escolars ecològics.

Després de les presentacions del participants, es fan valoracions a les accions previstes en el projecte.

Dinamització de la producció agrària ecològica local.

1. Assessorar les explotacions agràries actuals i potencials per tal de crear una xarxa de productors sostenible en el temps capaç de subministrar la demanda de les escoles.

Es proposa l'assessorament agronòmic entre els mateixos pagesos, mitjançant una base de contactes amb pagesos experts. Es valora necessari l'assessorament en gestió econòmica i estudis de costos de les explotacions.

2. Crear una xarxa apta per la formació de joves en tècniques d'agricultura ecològica.

3. Disseny del Software necessari per tal de facilitar la gestió de la producció i de la distribució dels aliments.

Dinamització dels menjadors escolars ecològics.

1. Sensibilitzar les escoles i els agents implicats per tal d'anar ampliant l'abast del projecte.

En aquest camp hi ha molt camp per córrer i es destaca la feina feta des del Rebost, amb l'elaboració de guies de nutrició, de com posar en funcionament un menjador escolar ecològic... D'altre banda comunicar bé als pares i mares, professionals de les cuines, alumnes i professors és clau per solucionar els impediments que poden anar sorgint.

2. Creació d'una Central de Compres per tal de gestionar d'una manera eficient i eficaç la compravenda dels productes alimentaris ecològics.

I com la Central podria estalviar molts costos, i sobretot molts maldecaps de com vendre la producció ecològica.

Es destaca la importància de que treballar amb productors certificats per garantir el producte, i premiar els agricultors que fa temps que hi treballen.

Per a més informació:

Centre per a la Sostenibilitat Territorial
a/e jets@centresostenibilitat.cat, tel. 972 42 87 00,
www.centresostenibilitat.cat